

АБОНАМЕНТЪ:

За България, за 6 м. — 7 л.
За странство . . . — 14 л.
Единъ брой 10 ст.

ВЪСТНИК ДОБРУДЖА

ОБЯВЛЕНИЯ:

15 ст. на кв. см

Варна

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Излиза понеделникъ, сряда и петъкъ

Анексия или дезанексия. — Горитъ въ Добруджа подъ ромънски режимъ. — Съюзната преса и нашето обединение. — Подожението въ Русия. — Америка и прѣговоритъ на Русия. — Ромъния и прѣговоритъ. — Троцки и мирътъ. — Прѣговоритъ за примирие. — Гласътъ на добруджанци.

Г. Тодоровъ.

Анексия или дезанексия.

Нашата борба е на чистото. Тя е чистоплътно националистична. Много пъти е повтаряно, че българската народна кауза има допирни точки съ империалистичните тенденции. Пятаща, колонии, империализма има въ нашитъ цѣли на войната. Единъ гласъ има въ България: обединение на народността ни. Невъзможно на тоя богъ служимъ всички. Народъ, царъ и правителство иматъ само едно висше вдъхновение, да се обединимъ, за да мирно живота на Балканитъ, да се отдадемъ слѣдъ толкова стресения на благословена мирна работа. Добруджа и Македония на България! Доволи сме, че съ спокойна съвестъ можемъ да излъжемъ и прѣдъ най-претенциозния и високостепененъ съдъ за нашитъ национални права.

Въ процеса на войната много възгледи се искаха за основитъ на близкия миръ. Лозунгитъ на водиха свѣта. Крайнитъ идеалисти, както и консервативнитъ срѣди въ народитъ всѣки денъ сж въ борба за надомно на основитъ начала на мирната конференция. Особено, отново стана свободна критиката надъ военитъ цѣли, прѣвъ глава едно слѣдъ друго се насипаха „прѣдложения“ на миролюбцитъ. Въ реда на тия декларации и лозунги, руската революция също даде своята данъ. Още въ първитъ гартенски дни въ Русия се въздига гласа за „миръ безъ анексии“. И, нева да признаемъ, тоя лозунгъ още не е падналъ отъ политическата сцена. Паднаха правителство слѣдъ правителство, но и до сега е живо тоя начало въ Русия. Новото правителство на большевикитъ пакъ ю повтара, като първо условие за почване прѣговоритъ за мира.

Миръ безъ анексии. До тоя лозунгъ е оня за „миръ по споразумѣние“. Каквото ще да стане, по тия двѣ начала не ще бѣдатъ отицати на мирната конференция. Нашето убѣждение е, че слѣдъ това небигало въ историята стѣлководение на народитъ, демократическитъ принципи въ рѣшенето на въпроситъ ще играатъ голѣма роля. Новитъ течения и формации ще упражнятъ своето влияние на дипломатията.

Българското дѣло е прѣдъ очитъ на цѣлия свѣтъ, въ него тъмни пунктове има, ние не се боимъ и плашимъ отъ съвестнитъ и справедливитъ рѣшения, колкото и да сж високостепенни.

По Македония двѣ думи различни не може да има; тя се признава единодушно за българска. Нейното присъединение къмъ България не е анексия, това всѣки добръ разбира. Историята на нейното заграбване отъ Сърбия и Гърция е прѣсна; тя е отъ 1913 год. Всички сме съвърѣменици на тоя грабителски актъ, въпрѣки договоритъ ни съ съседитъ, които по тѣхъ самопризнаваха правата ни надъ нея. По другоаче стои въпроса съ Добруджа. Думата ни сегѣ е само за нея. Обединението на Добруджа съ България, противоречи ли на принципъ за миръ безъ анексии? Международното право не е установило единъ редъ за силата на доказателствата въ международнитъ спорове, за да ги слѣдваме въ изложението на нашитъ мисли. Истината на всѣкъдъ си е истина. Тя бѣва като се избуца и прѣсне езиковната мъгла надъ въпроситъ. Що е анексия? Едно принудително присъединяване на чужда земя, съ чуждо население. Тѣмо това направиха ромънитъ на 14 ноември 1878 г. съ Добруджа, като я

анексирала, обявиха за ромънска област. Оставаме за сега на страна доказаната истина за българската етнография и история на Добруджа. Сега ще изучимъ международнитъ актове по въпроса. На първото мѣсто, указа на кралъ Каролъ за анексията на Добруджа. Той е пълненъ съ изобилни убѣдителни материалъ, че ромънитъ насилствено присъединиха къмъ себе си Добруджа, като чужда земя. Вземете указа и четете! Гувната съвестъ говори още въ първия редъ: „Добруджански жители, великитъ Европейски сили чрезъ Берлинския трактатъ соединиха страната Ви съ Ромъния“. Какво трогателно самопризнание на грѣшницитъ, кралъ и правителство, отъ 1878 год! Влаквитъ кралъ говори на чуждото население въ Добруджа на български езикъ, че не той, а великитъ сили соединили чрезъ договоръ Добруджа съ Ромъния. Кралътъ признава, че Добруджа е чужда на Ромъния и затова е нарѣча „страната ви“. Това не е ли анексия, принудително присъединение на чуждо население и чужда земя? Да!

Кралътъ е намѣрилъ за нужно да се извини за тоя актъ на насилно на добруджанци и за това той казва по вататитъ: „Вице на вземаме въ прѣдѣлитъ ви, опредѣлени отъ Европа, като завоеватели, но и какъ ви е известно, че много ромънска кръвъ се прелѣ за освобождението на народитъ отъ правителъ бургъ на Дунава“. И така, чужденцитъ ромъни, дори и безъ достоинството на завоеватели „присъединиха“ Добруджа, само защото проливали кръвъ за „свободата“ на народитъ отсамъ Дунава! Стига ли това самопризнато обстоятелство, за да се завладѣва чужда земя, макаръ и съгласно трактатитъ на европейскитъ сили? Не стига ли това, за да се види истината на Добруджа? Тогава да споменемъ и послѣднитъ думи на кралския манифестъ: „и тъй . . . въ името и съгласието на Европа ние днесъ вземаме въ владѣние Добруджа“ . . . Само чуждитъ земи се „взиматъ въ владѣние“.

Дѣйствително, до първия аргументъ за правата си надъ Добруджа, „че пролѣли кръвъ“, ромънитъ въ манифеста си на бърза рѣчка сж изтъквали още и обстоятелството, че „Добруджа принадлежи отъ древни врѣмена на Мирча Стариатъ и на Великитъ Стефанъ“. Историята за „древнитъ врѣмена“ на Мирча, Стефана и на овчаритъ ромъни отъ Седмоградско сж най-малко въ полза на ромънската властъ въ Добруджа, защото установена и твърда властъ въ Добруджа сж имали само българскитъ царе, още отъ 679 г. Срѣщу тия „плитки аргументи на власитъ ние имаме миналото и сегашното на Добруджа, пълни съ български неспорѣдени маси, дори и при наличието на единъ тежъкъ безправенъ режимъ надъ добруджанеца, цѣли 38 години.

Ние няма да отидемъ до „древнитъ врѣмена“ като Каролъ, а ще споменемъ на бърже акта отъ 1876 година на посланичката конференция въ Цариградъ, която въ проекта за органически уставъ на България до прѣдѣлитъ на сегашното Българско Царство постави и санджакъ Тулча, сжния тоя санджакъ, който по чл. 19 отъ Санстефанския договоръ, а послѣ по Берлинския, се отстъпи да завладѣе Ромъния.

На трето мѣсто, за нашитъ солидни права говоратъ разпритъ на ромънскитъ политически иже да приематъ ли слѣдъ берлинското рѣшение българска Добруджа. Единодушно всички, безъ министра на външнитъ работи М. Богалничану, тогава отхвърлѣха анексията на Добруджа, безъ да гледатъ какво

ще стане съ Бесарабия. Стига. Миръ безъ анексии, ние искаме миръ безъ анексия на Добруджа. Нали разумна на руската демокрация съ това начало е да няма робство, да няма насилствени завладѣвания на чужди земи и народности? Нали тоя гласъ издига революцията, за да спаси самостоятелността на малкитъ народи отъ апетититъ на голѣмитъ? Нека бжде мира безъ анексии! При фактическото освобождение на Добруджа отъ владѣнитъ ѝ отъ 1878 г., слѣдъ нейната фактическа дезанексия, тя не може да бжде оставена наоколо да бжде анексирана. Добруджанеца днесъ вика: „Не искаме влаквитъ режимъ на безправнето!“

Или ще се допустне слѣдъ тая европейска катастрофа пакъ да бжде до буквоидство повърнато статуквото въ голѣмитъ неправди и алини, които запалиха Европа? Нима и слѣдъ това, което стана, пакъ ще се задържатъ барутнитъ погребни между народитъ, за да пламне свѣта още еднажъ? Миръ безъ анексии! Нека бжде така! Кой, обаче, отъ двамата претенденти иска да анексира Добруджа? Ние или ромънитъ? Кой въ 1878 г. взѣе като чужденецъ въ Добруджа? Кой я гледаше и третираше кацински въ законитъ си? За чия бѣше, 2 години прѣди 78 г., призната отъ незаинтересуваната цариградска конференция. Кой я не щѣше отъ прѣвладливостъ слѣдъ рѣшенето въ Берлинъ? Ние или ромънитъ развѣскаха върху въпроса Добруджа или Бесарабия? Кой бѣше страшната опасностъ за власитъ въ Добруджа? Коя народностъ господствуваше въ Добруджа и кого гонѣха ромънскитъ власти? Отговорътъ е единъ: ромънитъ сж чужденцитъ въ Добруджа; ти не е била тѣхна никога до сега, като не сѣбтаме тѣхното 38 г. плодуползване; тя е българска. Давностно владѣние, незаинтересувани международни актове, етнография, археология, история всичко говори за българския характеръ на Добруджа.

Малко по другъ би билъ въпроса, ако Добруджа не бѣше освободили. Нима можехме да накараме голѣмитъ да си биятъ главитъ само за насъ въ боя и на конференцията? Сега всичко е другоаче. Нарѣшено и леко е рѣшенето на спора. Съ фактическото състояние на вѣщата, спора удрѣ и палага рационално разрѣшение. Ние българитъ дезанексиралме Добруджа. Искаме миръ безъ анексията на Добруджа, още еднажъ, отъ Ромъния!

Чуйте ни вси язици: чуждо не искаме да анексиратме, но и нашето не даваме да бжде анексирано. Да живѣе дезанексията на Добруджа!

Военни новини.

Македонски фронтъ. По цѣлия фронтъ умѣренъ обезопасителенъ огънъ, който бѣше малко по оживенъ на нѣколко мѣста между Дойранъ и Охридското езеро. Западно отъ Охридското езеро прогонихме едно усилно неприятелско разузнавателно отдѣление. Нѣколко неприятелски взвода, които настѣпиха къмъ охранителното ни сѣверо-точно отъ Добранското езеро, бѣха спрѣни отъ нашия огънъ; въ долината на Струма при с. Камия, нашата артилерия разпрѣсна една неприятелска рота.

Добруджански фронтъ. Спокойно.

Западенъ воененъ театръ. Група армии на Варварския прѣстолнаслѣдвикъ Рупрехтъ. По бойния фронтъ въ Фландрия имаше доста оживенъ артилерийска дѣйностъ. Между Инчи и Бурлонъ огънитъ послѣ обѣдъ бѣше значително силнитъ. Неприятелскитъ атаки

Южно от Мьовръ бидоха осуетени. Ние вземаме няколко пълници. Англическият оловник при и южно от Маркоанъ бидоха опразнени от неприятеля. Южно от Сепвантенъ се засели артилерийския и минохвъртачкия бой.

Група армии на Германския престолонаследникът и на Херцога Албрехт. Въ многобройни участъци имашо оживена разузнавателна дейност от двесте стражи, които доведе до силни разкопаниа боеве.

Източнен военен театър. По фронта на Ерцъ Херцогъ Йозефъ и на групата армии на фолцъ Максимилиан прѣговоритъ за миръ се разпространиха и между ромънските войсковы части.

Италиански фронтъ. Войскитъ на Фелдмаршалъ Фолцъ Коунрадъ отбѣха въ Седмгьхъ обща на италианците пѣхви позиции по височинитъ.

Д-ръ Ма. Пекатовъ

Горитѣ въ Добруджа подъ ромънския режимъ.

Баронъ Д'Огге, който въ своята брошура върху Добруджа описва положението слѣдъ войната, говори за четири горски масива въ областта.

Първият масивъ е между Мачинъ, Исакча и Чижъ-Дере. Главната есенция е липага. Тази гора, както почти всички други въ Добруджа, е била отчасти разрушена съ злѣ разбираемо сѣчене.

Турското горско управление, устроено споредъ най-добритъ въ Европа, бѣше отъ най-небръжнитъ. Отъ съдѣйствието на червезитъ, въ послѣднитъ години почти всички държавни гори бѣха по-малко или по-вече очетени. Но въпрѣки злоупотребенята на общинитъ горското богатство на Добруджа е още твърдѣ голѣмо.

Вторият масивъ, чиято главна есенция е дѣмба, е разположенъ между Вабадагъ, Чукурозо и Слава. Тази гора покрива почти всички планини на Вабадагския округъ. Послѣдниятъ инспекторъ на горитѣ подъ турския режимъ, г. Врежовски събѣтваше да се забрани всѣкаво сѣчене на дѣмба въ тази гора, за да се възтѣри наново.

Третият залѣсенъ масивъ е на острова Лети, до Сулинското устие. Тази гора стои много по-долу отъ старата си знаменитост. Обѣнето ѝ е послѣдвало прѣзъ врѣмето на руската окупация, безъ редъ и безъ разбираемо на работата.

Четвъртият масивъ, гората Караорманъ отъ острова Са. Георги е също твърдѣ важенъ, но е прѣтърѣлъ и той сѣщата сѣжба.*)

Авторътъ на капиталното съчинение „Добруджа прѣдъ прага на XIX вѣкъ, г. М. Д. Ионеску, като сѣди по прѣснатитъ навѣждѣ шурбли или мешелици, мисли че нѣкога цѣла Добруджа ще да е била залѣсена съ най-хубави гори. Тѣзи гори ще да сѣ били намалени отъ честитъ войни, а също и отъ случайни опожарявания, или пъкъ съ умислени подпалвания, които взѣлятъ изкоренението на частъ отъ гората, за да я прѣвърнатъ въ земя удобна за земледѣлие. Също така и режима на горитѣ прѣзъ турското владичество, съ правото за ползуване на населението отъ горителенъ и строителенъ материал, както и слабиятъ административенъ надзоръ и вражбѣ, сѣ опустошили или обезцѣнили много отъ най-добритъ гори на областта. Невъзможно било на административнитъ чиновници да възпратъ палението што съ най-различни срдѣства да опустошава горитѣ. Споредъ г. Ионеску, който самъ нерифицира казаното въ разни доклади на ромънски чиновници по горитѣ, злѣ надзираемо на население на селата отъ една страна, врѣдното пасене на добитъца, послѣ честитъ руско-турски войни отъ друга страна, както и изсичанията, правени отъ екипажитъ на морскитъ и рѣчни кораби, които всѣка година отнасяли значителни количества дървенъ материалъ за поправка на корабитъ или за строежъ, въ корабостроителницитъ въ Цариградъ и Сира, въ флотскитъ и артилерийски арсенали на империята, въ работилницитъ за обществени постройки и пр., всичко съдѣствало за пълното разрушаване и ограбване на хубавитъ нѣкога гора. Така че въ 1878 г. тѣзи гори, мисли авторътъ, ще сѣ имали видѣтъ на отдѣлни букети, по чести въ тухчанскитъ округъ, и въ горскитъ масивъ, който се простира между Исакча и Вабадагъ, по една дължина отъ 40 км. и на широчина 30 км. на сѣверъ, къмъ селата Гречи и Фривадей, до долината на Вабадагъ, като се стеснява на югъ. На сѣверъ и западъ тази група има за граници редътъ отъ височини, който върви успоредно съ течението на Дунава до Бештепе. Оклопѣтъ на тѣзи височини къмъ Дунава е лишенъ отъ гори. Този масивъ е прѣсеченъ отъ 2 по значителни долини, въ които текатъ отъ С-З. къмъ Ю-И. малкитъ рѣки Слава и Таца. Изъ долинитъ, обаче сѣ разположени множество села и почти всички гори сѣ дѣфриширани. Гори сѣ останали само по планинскитъ върхове и по нѣколко високи равнини, отъ които най-значителна е тази при селото Мейданкой и манастирѣтъ Кокоитъ и Чиджъ. Други гористи групи, значително по маловажни се простиратъ между селата Малчотъ и Вешъ-Тене.

Къмъ югъ горитѣ заобикалатъ гр. Вабадагъ и се простиратъ още нѣколко километра къмъ югъ и юго-западъ. Отъ тукъ започва областта, лишена отъ дърва,

до южно отъ Мангалия, и отъ Дунава до морето, съ изключеніе на онази частъ отъ Добруджа, която се намира въ жгъла, образуванъ между Дунава и Вългариия, и гдѣто има нѣколко групи мешеликъ. Въ тази област око̀то не срѣща на едно дърво, като има прѣдъ себе си обширно поле, развѣлнувано на многобройни долини и хълмове, въ голѣмата си частъ слабо производително.*)

Очевидно г. Ионеску, когато говори за положението въ 1878 г., което не познава лично, а по докладитъ на заинтересованитъ дѣшничей, описва въ сжцпостъ положението отъ 1904 г., когато е печаталъ своето съчинение.

Намѣреното отъ ромънската властъ положение въ 1878 г., безъ то да е било разкошно, не е подобрено, а се влошава още; горитѣ не сѣ запазени или увеличени, а при това, новиятъ режимъ, установенъ отъ ромънската властъ е билъ и по отношение на горитѣ, фаталенъ за правата и интереситъ на населението въ Добруджа. Този режимъ, съ една характерна за ромънскитъ полуфеодални парламентарни и законодателски прийоми, жестокостъ, липсвалъ фактически мѣстното коренното население, отъ правото на ползуване отъ неговитъ гори. Още слѣдъ завоюването на Добруджа въ 1879 г. Кюстенджанскитъ управителъ иска да му се отпуснатъ срдѣства за изкуствено залѣсаване, тѣй като положението на горитѣ налагало това. „Наскоро, обичава той въ своя докладъ, морскитъ брѣгове ще могатъ да се видятъ засѣчени съ морски боре, блатата съ върби и най-вредоноснитъ части на ограда ще бждатъ залѣсени съ хубави гори“. Началото било направено, като въ 1880 год. въ округа сѣ залѣсени 15 хектара до гр. Кюстенджа и 6 хектара до Мангалия съ санджъкъ, а 10 хектара сѣ засѣли съ морски боръ въ прѣсадатъ при Кюстенджа, Тузла и Мангалия, отъ които обаче, не се запазило впоследствие ни едно дръвче. Това начинание е било само или прахъ въ очитъ на населението, или съ добри намѣрения само на една личностъ. Наскоро въ Чанѣна законодателя нахаса върху горитѣ единъ рѣшителенъ ударъ. При все че закона за Добруджа, подобно на ромънската конституция и гражданския законъ, обявява че придобититъ права сѣ зачитатъ, въ сжщностъ разпореджанията на този законъ по отношение на горитѣ сѣ направили отъ ромънската държава фактически и изключителенъ стопанинъ на всички добруджански гори съ съвършено незначителни изключения.

Чл. 18, отъ закона за урѣжданте недвижимата собственостъ въ Добруджа отъ 3 априлъ 1882 г. разпореджало, че „сѣ и оставатъ пълна собственостъ на държавата всички гори, съ изключение на онези части, които сѣ опрѣдѣлили да се дадатъ на общинитъ, съ гласно настоящата законъ, и съ изключение на горитѣ, които се владѣятъ отъ частни лица съ зѣтъ за правособственостъ, прѣвѣренъ и признатъ съгласно настоящата законъ“. Тези разпоредба на закона е допълнена съ членовѣтъ 23 и 24, които ще приведемъ изцѣло, тѣй като тѣхната послѣдства сѣжба не е безинтересна. Съ тѣзи три скромни члена отъ закона за собственостъ ромънската държава си присвоила въ пълна собственостъ горитѣ, и лишала населението отъ неговитъ придобити права.

Чл. 23 гласи, че „Въ мѣстноститъ, гдѣто има гори, ще се отгѣри и отгѣдени една частъ гора на селскитъ общини, като се вземе за основа най-много единъ хектаръ на жалице. Тамъ гдѣто нѣма гора, ще се избере и отгѣдени безплатно едно също таково пространство, което жителитъ на общината ще бждатъ заставени чрезъ мѣстната администрация да залѣсятъ, подъ ръководството на държавнитъ горски агенти, като държавата имъ достави безплатно, потребното сѣмѣ“.

Чл. 24 разпореджа, че „Горитѣ и онази частъ земя, която е прѣдпазначена за залѣсаване, сѣ и оставатъ собственостъ на дѣлостта на населението, и не могатъ да бждатъ отчуждени, както и не може да се промѣни назначението имъ, въ нѣкакъвъ случай и подъ нѣкакъвъ прѣдлогъ“.

Изъ чуждия и нашия печатъ.

Б. Вазовъ.

Съюзната преса и нашето обединение.

Въ в. Vossische Zeitung отъ 24 ноември г. Херманъ Вахманъ, който напоследъкъ на чело на германски публицисти и вѣстникари посѣти нашето отечество, въ една статия, която сигурно ще бжде послѣдвана отъ други, излага своитъ впечатлѣния. Ние сме щастливи да констатираме, че г. Вахманъ е сквалалъ обиколката си изъ България като една сериозна мисия и че е използвалъ това първо пригласовение съ българина за засилване на добритъ отношения между германския и българския народъ. Като всѣки доброжелателъ, публицистъ той прѣзъ всичкото врѣме на обиколката, както самъ разправя, е гледалъ да запази „главата — бистра и око̀то — ясно“ за да не би верѣтъ „цѣвѣтата“, „рѣчитѣ“ и „жестовѣтъ“ да вземе „хубавата привидностъ за дѣйствителностъ“. Тая метода на дѣйствието, нека признаемъ това, е извънредно благоприятна за насъ, защото колкитъ пъти се касае за посрѣщане, цѣлти, рѣчи и жестове, ние българитѣ по умѣемъ да се проявимъ и въ всѣки случай ще бждемъ

надминати отъ ромъни, сърби и гърци, които чудодѣлно използуватъ тия срдѣства да завладѣтъ срдѣцето на всѣки вѣстникарь — посѣтитъ тѣхната земя.

Г. Вахманъ, запазвайки пълно равновѣсие въ своитъ разсуджения, дохожда до твърдото убѣждение, че ние българитѣ, които подчертаваме нашта склонностъ къмъ Германия и които високо цѣнимъ германския братъ и вѣрваме въ съюзъ, съ почетна сериозностъ, горещо желаемъ, што и слѣдъ тая война да продължава да съществува най-тѣсно политико, военно и культурно допиране съ Германия, но това „цѣмѣреное и желанное, казва г. Вахманъ, е свързано съ едно прѣдположение, а именно, че германскитъ съюзъ ще даде на българитѣ онова, което тѣ очакватъ и че той пѣма да имъ приготви горчиви разочарования, каквито имъ нѣкога донесе балканския съюзъ“. Статията е пълна съ похвални бѣлѣжки за нашия народъ, за неговата храбростъ и трѣвостъ, за неговия неопрѣдѣлимъ усърдѣкъ къмъ напредѣкъ и г. Вахманъ не може да се въздръжи да не подчертае, че тоя български народъ „въ единъ тежъкъ и рѣшителенъ часъ“ е взелъ страната на Германия.

Колко сме доволни отъ всичко това! Дѣтъ разумни думи казаши отъ такъвъ добросъвестенъ дѣлтелъ на перото, какъвто е г. Вахманъ, струватъ повече отъ много томове истории. Днешнитъ минути сѣ много по-важни отъ врѣмето на балканския съюзъ, който бѣше само единъ епизодъ отъ борбата въ българския народъ къмъ неговото обединение. Само идеята за това наше нещѣлно обединение нахара да умратъ отъ завистъ и злѣ нашитъ дребни по душа сѣсѣди, които се сдружиха въ прѣсѣглението да ни направатъ малки и дребни като тѣхъ. Държавитѣ отъ Съглашенното гледаха на балканскитъ държави, между които и България, като на просѣци наредени прѣдъ църковния входъ. Съглашенното всѣкому даваше по манѣръ за да се не каратъ помежду си. Това отношение крайно острѣжваше българския народъ; той се възмущаваше отъ тая роля на просѣкъ, която му ирипявала, когато въ сжщностъ той апелираше за право, обединение и свободно съществуване. Нашиятъ народъ остана неразбранъ, наваръ че всѣки внимателенъ наблюдателъ можеше да съгледа здравия животенъ принципъ, който блика въ жалитъ ни. Г. Куеи Ноасо, италиански посланикъ въ София, тѣмъ прѣди извазването на България въ войната, е казалъ на кореспондента на в. „Temps“, по поводъ на Вукурешкия договоръ, който парали България, но не я обезличи: „Азъ познавамъ българския народъ; по отношение на него нѣма срдѣка. Тоя народъ едно отъ двѣтѣ, или трѣбва да го задоволимъ напълно или да го унищожимъ!“ Тоя свидетелство за нашия народенъ характеръ може да е до нѣкадѣ прѣвѣдено, обаче то е изобщо вѣрно. Ние сме фанатици за нашего народно обединение; нека никой великъ народъ, който е маналъ прѣзъ сжщитъ изпитания, не ни вмѣвява въ грѣхъ тая черта. Ние сме фанатици и колкото по-наближава часа за постигане на това обединение, ние ставаме все по-фанатича.

Ако изобщо не може да се говори за благодарностъ на народитѣ, въ всѣки случай може да се говори за интереситъ, които създаватъ връзки между народитѣ. Ние българитѣ живѣемъ съ убѣдението, съ вѣрвата, че ще бждемъ мощно подпомогнати отъ нашитъ съюзници да постигнемъ наше обединение, което не може да бжде пълно и животворно безъ Добруджа до устието на Дунава. Ние въ това сме тѣй дълбоко убѣдени, че всѣка противна мисль жестоко ни измѣчва. Ние сме убѣдени, че слѣдъ това страшно изпитание, каквото е днешната война, никой другъ отъ нашитъ сѣсѣди не може да бжде прѣдпочетенъ прѣдъ България, защото нѣма мѣсто за изборъ! Съглашенскитъ похвати на дѣйствието, и особено она на царска Русия, които се състѣха въ това, да се гдѣлѣчка честолубивеца на тоя или она, да се дава отъ врѣме на врѣме изнежденя на тоя или она отъ нашитъ негодни или умиращи сѣсѣди, бѣше една загуба на врѣме и усилия и въ всѣки случай, една неискренна работа, която даде обратенъ плодъ. Българинъ е единствената, която за да живѣе и прѣуспѣва нѣма нужда оуъ инжекция. Дѣто е стѣпилъ българскитъ народъ има свобода, поминъкъкъ, правосудие и напредѣкъ. Има полѣтъ, нѣма ласене; има животъ, нѣма завѣтъ. Въ интереса на човѣчината е нашия народъ да бжде подпомогнатъ въ срдѣцето обединение, което значи миръ и култура на блаженъ вѣтокъ и на Балканитѣ. Недопускаме нито за мина тажъ и възможно въ едно таково величаво дѣло, каквото е съюза на съ централнитъ сили, да се допустне грѣхъка по единъ сжщественъ въпросъ, който засѣга тѣй да се каже лично всѣкия българинъ; то значи да се турне една калка отрова въ едно хубаво аисте! Ние сме оптимисти, вѣрваме въ поддрѣпната на нашитъ съюзници и вѣрваме въ крайния успѣхъ. И когато четемъ извѣдения като она на ромънския министъръ Ангелеско, че една отъ военнитъ цѣли на бига и прѣбита Ромъния въ днешната война била да се съдоби Ромъния съ „сигурни“ граници на Балканитѣ (Le Temps 8 XI), ние българитѣ спокойно, по рѣшително отговаряме, че „най-сигурната“ граница е — Дунава! Защото изакъ ще излѣзе, че ние сме водили тая странна война за да запазимъ владѣнията на Ромъния надъ Добруджа.

То значи, да оставимъ да съществува условно, както да позволяватъ нови изкудзенил, тѣмъ когато латимъ да се отдадемъ всецѣло на културна работа.

Изъ в. къ Миръ.

* Baron D'Hoggar—Reisenenoms sur la Dobrudja 1878 г. с. 13—14.

*) M. D. Ionescu. Dobrojea in pragul veacului al XIX lea. Вукурешъ 1904 стр. 760—761.

*) Въ книгата L' été bulgare.

Изявления на Председателя на камарата.

За ромъния и дума да не става. Първата следъ Рсия, за да не кажа заедно, е тя, за мирътъ. На България границитъ сж очертали, известни сж и на Кайзеръ Вилхелмъ и на императоръ Карлъ, които ги подръбнятъ, Добруджа цъбата, е наша, не само исторически, етническа, а и въ сегашно време: цълото население на тая страна до устието на Дунава иска това обединение съ България. За това свидетелствуватъ купичката телеграми, които получавамъ, като председателъ на камарата, отъ всички краища на Добруджа, съ можда да ги прочета на народнатъ представителъ; да не оставимъ нито едно кжтче отново подъ ромънското иго; тѣ, които сега лъжатъ кръвта си за България, не искатъ да пръвнатъ пазово арать пръдъ ромъния. Върватъ, че Германия нѣма да ни обиди; та нѣма да пожелае злото на българския народъ въ тоя край. Влизъкъ е мирътъ, всеобщиятъ миръ е въпросъ на въсо време, следъ тоя съ Русия.

в. Камбана.

Изъ чужбина.

(В. Т. А. и радиотелеграфа).

Положението въ Русия и прѣговоритъ за миръ.

Берлинъ. На 3 того следъ обѣдъ въ 4 часа, главнокомандующия на източния фронтъ принцъ Леополдъ Баварски поздравилъ, съ кратка рѣчь, руската делегация, следъ което почнаха прѣговоритъ за общо примирие, подъ прѣседателството на началникъ-щаба генералъ Хофманъ и съ участието на опълномоощенитъ прѣдставители на българското, австро-унгарското и турското главно-командуваня.

Цариградъ. Споредъ вѣстницитъ министрътъ на външнитъ работи, щѣ да направи, въ единарата изявления по положението, примирieto и мира и да обясни поведението на Турция. В. „Сабахъ“ казва, че декларациитъ на министра, както и тѣзи на другитъ държавници отъ четворния съюзъ, ще бѣдатъ примирителни.

Генералъ Духонинъ убитъ. Виена. Цензурната сенция при главната квартира съобщава: Криленко привигналъ на 3 декември въ руската главна квартира и заелъ главното командуване следъ ожесточени боеве, въ които бившия главнокомандующъ генералъ Духонинъ падналъ убитъ.

Прѣговоритъ за примирие. Берлинъ официална. Прѣговоритъ за примирие съ Русия продължиха. Стана общо разясване по отдѣлнитъ въпроси. Следъ обѣдъ имаше заседание на комиснитъ. Идущото общо заседание е опредѣлено за утрѣ 5 декември прѣди обѣдъ.

Здравословното състояние на Английския посланикъ въ Русия

Амстердамъ „Дейли Кроникълъ“ съобщава: здравословното състояние на английския посланикъ въ Петроградъ е силно разклатено, обаче той мисли да остане временно на поста си.

Америка и прѣговоритъ на Русия.

Берлинъ. Руската радиотелеграфна станция въ Парское село изпрати на 2 декември следъ обѣдъ следщата телеграма: вчера шефътъ на американската мисия генералъ Джонсонъ посѣти другаря Троцки, комуто заяви, че още не може да говори отъ името на правителството си, понеже властта на съвѣта на народнитъ комисари не е още призната, обаче той дошелъ да завърже сношения съ руското правителство, за да се изясни положението и да се отстранятъ недоразумѣнията. Джонсонъ попита дали новото правителство желае да туря край на войната заедно съ своитъ съюзници и прибави, че последнитъ не ще могатъ вече да участвуватъ въ прѣговоритъ на 2 декември. Другарьтъ Троцки даде кратки свѣдѣния по политиката на съвѣта въ борбата му за общъ миръ. Народниятъ комисаръ на външнитъ работи подчерта, че прѣговоритъ сж прѣдстоици и че съюзницитъ биха могли да следатъ всяка фаза отъ развитието на прѣговоритъ за миръ и да се присѣдинятъ въ всяко време къмъ тѣзи прѣговори, даже и по късно. Джонсонъ попита, дали Троцки го опълномоощава да събщи този отговоръ на своето правителство и заяви, че времето на протеститъ и заплашванята противъ властта на съвѣта е минало, ако въобще това време нѣкога дѣйствително е съществувало. Освѣнъ това генералътъ попита, дали народниятъ комисаръ настоява върху декларацията, относително инцидентитъ т. е. протеститъ,

направени отъ членовѣтъ на американската военна мисия. Другарьтъ Троцки заяви, че формалноститъ по този въпросъ нѣматъ значение, и че тѣ сж изравнени чрезъ декларацията на генерала, какво времето на заплашванята и протеститъ противъ властта на съвѣта е вече минало.

Съглашението и Русия

Женева. „Пти Паризиевъ“ пише: съюзницитъ изглежда, че се въздържатъ отъ всяки колективни манифестации, обаче възнамѣряватъ, въротно да съсрѣдочатъ благоприятно разположенитъ спрѣмо тѣхъ прѣстияни руски сили на единъ пунктъ, гдѣто влиянието на Петроградъ да не се простара.

Ромъния и прѣговоритъ.

Виена. Официално коюнике. Източекъ воененъ театръ. Прѣговоритъ по фронта на принцъ Леополдъ Баварски продължаватъ. Вчера следъ обѣдъ главнокомандующиятъ на рускитъ и ромънски войски между Днаестръ и Черно-море се обърна къмъ генералъ полковникъ и ерцхерцогъ Йозефъ и генералъ фелдмаршалъ фонъ Макензенъ съ прѣдложение да се почнатъ прѣговори за примирие. Нашиятъ пълководци отговориха утвърдително. Делегатитъ отиватъ на мѣстото, гдѣто ще се водатъ прѣговоритъ.

Завзети италияноки позиции.

Италиянски воененъ театръ. По плоското възвишение Сетто комуни войскитъ на генералъ фелдмаршалъ Конрадъ прѣвзоха цѣколко позиции по височинитъ.

Откриването на делегациитъ въ Виена.

Виена. Следъ обѣдъ се откриха делегациитъ въ Виена. Заседанието на унгарската делегация бѣше напълно спокойно. Избраха се комисия. Съвѣта се за сигурно, че министрътъ на външнитъ работи ще има подавяюще болшинство въ австрийската делегация. Следъ избирането на комиснитъ бидоха внесени резолюции по въпроса за мира, а именно: една резолюция на всички нѣмски партии, съ която се одобрява политиката на министра на външнитъ работи по въпроса за мира и една резолюция на полнитъ, които сяко одобряватъ политиката за миръ на графъ Чериниъ, така че въ австрийската делегация графъ Чериниъ ще има едно болшинство отъ 2/3. Протеста на чехитъ противъ послѣдната декларация на министръ-прѣседателя Зайдлеръ, за гдѣто той призналъ правото на народитъ да рѣшаватъ сами съдбинатъ си само въ рамкитъ на конституцията, биде отхвърленъ енергично отъ болшинството. Нѣкои виходки въ този протестъ противъ австрийското и унгарско правителство, бидоха строго порицани отъ прѣседателя. Съ това се свърши тази кратка демонстрация, която направи слабо впечатление.

Тревогата у френцитъ.

Берлъ. Цѣлитъ французски печатъ заявява, че прѣдъ видъ на събитията въ Русия, трѣбва да се установи съвѣтъ новъ планъ на дѣйствието. Вѣстницитъ продължаватъ да нападатъ болшевикитъ и да ги наричатъ прѣдатели и германски шпиони; по-вечето отъ тѣхъ съвѣтватъ да не се прѣкъсватъ отношенията съ руския народъ.

Берлъ. Французкиятъ министръ на продоволствието е заявилъ прѣдъ прѣдставителитъ на печата, че положението е твърде сериозно и че трѣбва да се наложатъ още по рѣшителни ограничения.

Пакъ за единство въ ръководенето на събитията.

Амстердамъ. Съобщение на агенцията Райтеръ. Прѣдъ прѣдставителъ на „Пти Паризиевъ“ г. Лойдъ Джорджъ е изтъкналъ, че сегашното положение е сериозно и че трѣбва да се осъществи единство въ ръководенето на събитията.

Троцки и мирътъ. Виена. Военното бюро на пресата. При войскитъ на фелдмаршалъ фонъ Конрадъ се развила успѣшна за насъ боева. Въмахме пълнитки и плячки. В. „Дейли Кроникълъ“ съобщава, че Троцки е държалъ въ петъкъ цѣла рѣчь по международното положение, въ която заявява: Ние нѣма да позволимъ при прѣговоритъ, щото принципитъ на общия миръ да бѣдатъ игнорирани. Ние ще излягамъ прѣдъ съюзницитъ, както и прѣдъ неприятелни рѣшавачи искания.

Сибирь република. Коненхагенъ. В. „Верлинске Тажерде“ дубликува потвържденията, относително обявяването на Сибиръ за република и образувалъ свое правителство въ Омск; всичкитъ части на Сибиръ се присѣдиняватъ къмъ новата република. Също и Кавказъ прѣднамѣрява да образува свое правителство.

Америка обявява война на Австрия. Вашингтонъ. Вилсонъ е прѣдложилъ чрезъ конгресната си рѣчь да се обяви война на Австрия.

На 4-я декември прѣговоритъ за примирие съ Русия продължиха. Станаха разясвания върху клаузитъ за споразумѣнието. Следъ пладнъ комиснитъ имаха обща съвѣщаня. Идущето съвѣщане е назначено на 5 я декември.

Гласътъ на Добруджанцитъ.

София. Министру Прѣседателю коине Прѣседателю Народното Събрание.

Радостта отъ дарената на свобода се помрача отъ изявленията въ Народното Събрание споръ за Добруджа. Тая мисълъ ни много мъчи. Като българи, азъ заявявамъ, че желаемъ нашия край за винаги да остане присѣдиненъ къмъ общото ни отечество — България. Направете всичко възможно, за да се изпълни това ни желание. Ако това не се сбъдне за насъ не ще има миръ. Тия, които погрѣчатъ, ще ги считаме за наши врагове и нека знаятъ, че ще се боримъ съ всички срѣдства, за да не допуснемъ башинатъ на врагъ да се върне отново, да ни тѣче и оскърбява. Прѣседателю на Народния Комитетъ въ с. Потуръ: Никола П. Божановъ.

София.

Министру Прѣседателю.

Коине: Прѣседателю Народното събрание; шефовѣтъ на партиитъ: Из. Ев. Гешевъ, Д-ръ От. Даневъ, Ал. Малиновъ, Найчо Цаповъ, Янко Сакъзовъ, Н. Апостоловъ и Д. Драгиевъ.

Мѣстния Саркѣтолки народенъ комитетъ, воджашката околия, заедно съ всичкото население отъ селото, събрали за да обмислятъ мисля върху съдбата на родниа ни кжтъ единородно рѣшиме:

1. Искаме да се обяви още сега присѣдиняването на Добруджа къмъ майка България.

2. Искаме да се въведе незабавно българско управление въ цѣла сѣверна Добруджа.

Заявяваме, че нашия роденъ кжтъ не може да става развѣйна монета за чужди егостични интереси. Чѣ съ него не бива да се плаща бъдащото съмпетелно приятелство на коварна Ромъния.

Ще сиѣтаме всички българинъ, който се противопостави на нашитъ искания за прѣдатель, а въсьмъ чужденецъ, който дѣйствиува противъ българскитъ интереси за нашъ врагъ.

Рѣшени сме да направимъ жияя стѣна отъ тѣлата си и съ оръжия въ ръка, до какъ кръвъ да защитаваме свободата си и да не допусаме възвръщането на ромънското владичество въ Добруджа.

Поканяваме всички бивши и сегашни министри и народнитъ прѣдставители да посѣтатъ Добруджа, за да се запознаатъ съ нея.

Апелираме къмъ тѣхъ да подрѣпятъ силно нашата кауза.

За населението отъ 930 жители, Прѣседателъ на мѣстния народенъ комитетъ: Т. Е. Вобевъ.

София.

Министръ прѣседателя коине Прѣседателю Народното Събрание.

Бато добруджанци, които сме страдали отъ ужасни гнетъ на Ромъния истръпнахме прѣдъ переспективата, че се оспорва присѣдиняването на Добруджа къмъ България и въротно било връщането ѝ на Ромъния. Това е убийствено за цѣлото българско население, което ще бѣде принудено да напусти пепелищата си прѣди армията, която ще се върне отъ фронта спасението намираме само въ нашитъ съюзници и моляме увърете въ неизколебимото съюзничество на българското съюзничество на българския народъ да надѣствате отъ тѣхъ запазването цѣлокупна изюваня, съ общи сили България, включително и присѣдинена Добруджа до устието на Дунава.

Граждани безъ разлика на партия: Ст. Д. Сигалъ, Ангелъ Ст. Букорозъ, М. Георгиевъ, В. Михайловъ, Д. Христовъ, А. Дамитровъ, В. Иванчевъ, Д. И. Червенковъ.

София.

Министръ Прѣседателю, коине Прѣседателю Народното събрание, Гешевъ, Даневъ, Малиновъ, Цаповъ, Сакъзовъ, Апостоловъ и Драгиевъ.

Настоятелно искаме незабавното присѣдиняване къмъ България и цѣла Добруджа и възвѣдане на ней българско управление. Заявяваме, че нашия роденъ кжтъ не може да става развѣйна монета за чуждитъ егостични интереси. Нискалъмъ споръ не може да има върху законнитъ права на България надъ Добруджа. Рѣшени сме съ оръжие въ ръка да назимъ изюванята си свобода, и да не допусаме връщане ромънското владичество.

За населението на с. Камена, Бабдагско: Прѣседателъ на Народния Комитетъ: Д. Пеневъ. Членове: Иванъ Илиевъ, Руси Ивановъ, Недко Пѣвель и Юрданъ Георгиевъ.

Българи! Не забравяйте, че Добруджа е долка на нашето отечество.

София.

Министър Прѣседателя, копие
в „Народни Права“.

По случай „праздника на побѣдитѣ“ който се отпразднува въ селото ни най-блѣсково съ отслужаване молебствъ и съ многокиладна манифестация имъ улици тѣ на селото, която завърши съ кръшни народни хора, плащавъ се считамъ, Господинъ Министре, да Ви поднеса отъ страна на населението мойтѣ най-сърдечни поздравни и благопожелания за доизграждане дѣлото на което тѣй безкоризнено, доблѣсно служите, Молебстваваме Всевишния да подкѣрпи дѣйствицата Ви и въ сполучливото разрѣшене на най-сѣлпи за насъ и цѣла България добруджански въпросъ. Издигнете високо гласа въ ващата на справедливата и хумана кауза на роба добруджанецъ, който е готовъ да умре, но да не допусне да се подиграватъ наново съ неговата съдба.

с. Канлий, възлуско 27 ноември 1917 г.

За населението Прѣседателъ на Черковното и Училищното Настоятелство: Сава Добревъ.

София Министру Прѣседателя, копие
Редакцията в „Добруджа“.

Да се подига, Господинъ Министре, дипломатическия споръ за Добруджа ни много безпоков. Ние мислимъ, че тамъ гдѣто се пролѣ кръвта и сложика коститѣ си хилядитѣ български синове за днешната свобода на златна Добруджа, нѣма право никой да владѣе осѣнъ нашата най-мила и най-обична майка България. 40 год чакахме храбритѣ синове на майка България да дойдатъ и строятъ оковитѣ на ромънското робство. Високо заявяваме, че искаме да бъдемъ нераздѣлна частъ отъ нашето мило отечество майка България. Ще употребиме най-послѣдни срѣдства за постигане на цѣлта.

Иметъ: Петъръ Петровъ.

Прѣседателъ на Черк-училищно настоятелство:
Н. Ивановъ, П. Пидѣлковъ, Е. Златаровъ,
гр. Островъ, околия козлунъ.

София.

Министра Прѣседателя,
копие Прѣседателя Народн. Събрание.

Виждѣйки да се мѣрка отново прѣдъ очитѣ ни зловѣщия призракъ на робството, който бѣ далече прокуденъ отъ мощния устрѣмъ на редното ни войнство да се мѣрка въ единъ моментъ, когато още не сме се нарадвали на дългомечтаната свобода отъ сърцата ни 1200 гърлически българи канятъ кървави капки и отъ възмутенитѣ имъ души се изгрѣва викъ на негодувание и протестъ. Споръ за Добруджа ний, добри разбираме съдържанието на тѣя двѣ души. Разбираме, че студения и разчетливъ умъ на бездушната дипломация замисля атентата противъ нешия хубавъ край Осуетете го. И сѣнкитѣ за паданитѣ за свободата ни герои биха се надигнали отъ гробоветѣ, за да нададътъ викъ на укоръ и протестъ.

Село Гърлица, Островско.

Прѣседателъ народния комитетъ: П. Драгневъ.

За тричленна комисия: В. Дерезневъ.

Прѣд. Черковно-учил. настоятелство: В. Даскаловъ.

София.

Министру Прѣседателя,

По поводъ изявленията, направени въ Народното Събрание на 31 октомври, досѣшно дипломатическия споръ за бъдещата политическа съдба на Добруджа—ние, жителитѣ на с. Токсовъ, Коджеша и околия, като добруджанци, настоячиво искаме присъединяването на Добруджа до устието на Дунава къмъ майка България и заявяваме, че непоколебимо сме рѣшени да не допуснемъ възвѣждането на ромънското владичество въ нашия роденъ край.

За всички Токсовци подписахъ прѣседателя на Токсовски нар. комитетъ: Г. Петровъ.

София.

Прѣседателя Народното Събрание.

Съ безгранична тѣта посрѣщнахме изявленията, направени отъ министра прѣседателя въ народното събрание на 31 декември досѣшно дипломатическия споръ, за бъдещата политическа съдба на Добруджа. Ние, жителитѣ на с. Токсово, Коджеша околия, като добруджанци, искаме присъединяването на цѣла Добруджа до устието на Дунава къмъ майка България и заявяваме, че непоколебимо сме рѣшени да не допуснемъ възвѣщането на умразната ромънска властъ въ родния ни край.

Тѣзи категорични рѣшения сѣ залогъ на чувства и желания, съ които сме живѣли цѣли 40 години подъ непокоситото ромънско владичество и днесъ, когато хоризонта на нашия вѣчестъ край наново се помрачавя и призракитѣ на нови изтезания и ново робство витаятъ надъ добруджанския ни край,—прокламирайки сѣшитѣ чувства и желания, надѣваме се, че народното прѣдставителство, ведно съ българското прѣдставителство, ще употребѣи всички срѣдства за осъществяване съкровещаната ни мечта.

За всички Токсовци подписахъ прѣседателъ на Токсовския нар. комитетъ: Г. Петровъ.

Хроника

Ученически дружества. При основното народно училище „Георги С. Раковски“ въ с. Вейдаутъ, Коджеша, основани сѣ двѣ дружества: Ученическа спештовна каса и Дѣтска библиотека (читалище). Както спештованята, тѣй и членскитѣ вноски на второто дружество върватъ успѣшно.

Настоятелството на Дѣтската библиотека ни заповѣда да отправимъ позивъ до всички редакци на дѣтски списания и издатели на дѣтски книжки за прочитъ да съобщатъ до книжарницата на Щаба на 3-а армия—Бабадагъ, или до ученическото настоятелство на дѣтското читалище въ Вейдаутъ, какви годишнини отъ дѣтско списание и какви дѣтски книжки за прочитъ иматъ.

Надѣмъ се, че издаделитѣ на всички до сега излизали дѣтски списания и дѣтски библиотеки ще се отиватъ благосклонно на отправената къмъ тѣхъ покана.

Законодателни прѣдложения. Въ народното Събрание сѣ внесени слѣднитѣ нови законодателни прѣдложения отъ народнитѣ прѣдставители:

- 1) Да се даде офицерски чинъ на всички граждански юристи, които взиматъ такъвъ и заематъ щатни офицерски длѣжности по военно следбито вѣдомство и приравненитѣ къмъ тѣхъ.
- 2) Да се обезщетятъ всички стопани, на които е реквизирано работенъ добитѣкъ отъ 10 септември 1915 год. до дѣла на мобилизацията, и не е изплатено веднага и;
- 3) Да се ограничи прѣхвърлянето собствеността на недвижими имоти върху иноподци — не български подданници.

Помощи за училищата въ сѣверна Добруджа. Централния Добруджански Народенъ Съвѣтъ е рѣшилъ да отпусне отъ фонда „Добруджа“ помощи на всички бѣдни черковно-училищни общини, които не разполагатъ съ достатъчно срѣдства, за да издържатъ училищата си. Черковно-училищнитѣ настоятелства, които иматъ нужда отъ помощи, трѣбва да подадатъ чрѣвъ училищната инспекция, въ района на която се намиратъ, до прѣседателя на съвѣта заявление, придружено съ прѣписъ отъ черковно-училищния бюджетъ за текущата или идната финансова година и съ вѣдомствъ на черковно-училищнитѣ канители и имоти. Въ заявлението трѣбва да се дадатъ слѣднитѣ свѣдѣния: 1. колко ученици посѣщаватъ сега училището, 2. колко учители иматъ и колко отъ тѣхъ сѣ граждански лица, 3. какви заплати и възнаграждения имъ плащатъ, 4. какви суми сѣ събрали отъ доброволни пожертвования за училището и за фонда „Добруджа“, 5. какви приходи получаватъ отъ черковно-училищнитѣ имоти и какъ ги обработватъ, 6. каква помощъ искатъ отъ фонда и за какви училищни нужди ще я употребятъ.

Помощитѣ ще се отпускатъ, слѣдъ като се прѣвѣратъ изложенитѣ данни въ заявлението, черковно-училищния бюджетъ и вѣдомствата за имотитѣ и капиталитѣ и слѣдъ като се установи, че черковно-училищнитѣ настоятелства сѣ употребили всички усилия да събератъ доброволни пожертвования и да се обработатъ наврѣме черковно-училищнитѣ имоти.

Главнитѣ учители отъ Кюстенджанския окръгъ (степната зона) се свикватъ въ гр. Бабадагъ на конференция съ слѣдния дневенъ редъ:

1. Устройството на българскитѣ училища съ смѣсено и народно население и обучението въ тѣхъ;
2. Дѣйствицата на учителя възгъ отъ училището;
3. Бюджетътъ и смѣтководството на черковно-училищнитѣ настоятелства;
4. Уреждане пощенски съобщения въ окръга.
5. Разни.

Конференцията ще стане на 16, 17, 18 и 19 декември т. г. въ помѣщенето на първоначалното училище въ гр. Бабадагъ. Всички главни учители сѣ длѣжни да пристигнатъ въ гр. Бабадагъ най-късно на 15 декември т. г. вечерта.

Къмъ настоятелитѣ на в. Добруджа умоляватъ се г. г. настоятелитѣ, които иматъ останали екземпляри отъ броеве 4, 5, 6, 7, 8 и 9 отъ в. Добруджа да ги изпратятъ веднага въ администрацията.

Отъ администрацията.

ПОСЛѢДЕНЪ ЧАСЪ

На 5-й декември пълномощнитѣ прѣдставители на българското, германското, австро-унгарското и турското главни командования подписаха съ пълномощнитѣ поѣдставители на руското главно командование едно споразумѣние за 10 дневно прѣустановяване на бойнитѣ дѣйствиа на всички фронтове, което започва на 7-й декември 12 часа по обѣдъ. 10 дневния срокъ трѣбва да бъде използванъ за довършване прѣговоритѣ за примирие. Частъ отъ членовѣтѣ на разватѣ делегации отиватъ за пѣколко дни въ отечествата си за да докладватъ усно за досегашния резултатъ отъ прѣговоритѣ. Засѣданията на комиситѣ продължаватъ.

Търг. акц. дружество „Съединение“
въ ликвидация въ гр. Валчикъ.

ПОКАНА

Понеже свизаната за 30 ноември т. година събрание не се състоя по недостигъ на прѣдставения капиталъ, то съгласно чл. 10 отъ дружественя уставъ, отлага се за 10 януари 1918 година при слѣдния дневенъ редъ. Допуща се ново депозиране на акции до дѣна на събранието.

Това събрание ще се сдѣта законно безъ да се гледа какъвъ капиталъ ще бѣде прѣдставяванъ.

Ликвидатори: (под.) Аг. Юлборжански,
Н. Минковъ,
Ст. Димитровъ.

7 АВСТРИЙСКИ ВОЕНЕНЪ ЗАЕМЪ

- 5 1/2% държавенъ заемъ освободенъ отъ налози по 92.50 кроне
- 5 1/2% държ. съкровищни бонове освободенъ отъ налози по 94.50 кроне

Подписчикитѣ получаватъ 1/2 възнаграждение освѣтѣ това, при почитаемия държавенъ заемъ — едномѣсечно лихвено възнаграждение.

Държавниятъ заемъ ще бѣде изплатенъ прѣвъ годинитѣ 1923 до 1927 чрѣвъ погашение.

Държавниятъ съкровищни бонове ще бѣдатъ изплатени нанѣ августъ 1926 год.

Подписката продължава отъ 5 ноември до 3 декември 1917 година.

8—10.

Книжонъ Складъ на фонда „ДОБРУДЖА“

Пристигнаха въ склада въ голѣмо количество слѣднитѣ книги:

Учебници:

1. Букваръ и първа читанка отъ М. Влайковъ
2. „М. Господинствъ“
3. Читанки за III и IV отдѣл. отъ Т. и М. Влайковъ
4. „за III отдѣлене отъ Г. Валтаджиевъ“
5. „III и IV отдѣл. отъ Г. Стояновъ и Хр. Тодоровъ“
6. Смѣтанки за II, III и IV отдѣл. отъ А. Борлаковъ
7. Отечествознание за IV отд. отъ М. Влайковъ
8. Природознание за III и IV отд. отъ А. Борлаковъ
9. Законъ Божи за II, III и IV отд. отъ Богомелъ
10. Езиковни упражн. за II отд. отъ Карагюлевъ

Рѣководства за учители

1. Практиката на прѣвъ I и II учебна година отъ Хр. В. Мановъ
2. Сборникъ за дѣтски забавъ, ч. I и II отъ Д. Войчовъ
3. Практиката на по природознание въ III отд. отъ А. Борлаковъ и Юрд. Савовъ
4. Утра и вечеринки отъ Ив. Андрейчинъ
5. Учатвания къмъ букваря и читанката отъ М. Господиновъ и М. Д. Николовъ.

Дѣтско четиво

1. Сп. „Звѣздица“ — отдѣлни книжки.
2. Библиотекъ „Дѣдови и бабани приказки“.

Канцеларски и ученически потрѣби

Дневници съ материални книги. Училищни бюджетни бланки. Приходни, разходни и квантационни книги. Разни видове тетрадки, моливи, пера, мастила, пилкове и др. Разни формуляри и бланки за общинскитѣ и войсковитѣ канцеларии.

Имотитѣ на народнитѣ дѣла, портретитѣ на цѣра и пр.